

DIGUB 2,2 Papsturkunde 15

1090 März 6

Papst Urban II. nimmt das Stift Rottenbuch in den päpstlichen Schutz und bestätigt seine Besitzungen und Rechte.

Transkription

Pflugk-Harttung, Acta 2, S. 146f, Nr. 180
Acta Pontificum Romanorum Inedita II.

Urban II bestätigt dem Propste Udalrich von Rottenbuch die Besitztümer und Rechte seiner Kirche, welche er in apostolisches Recht und Schutz nimmt, wofür sie jährlich eine leinene Alba und Stola an den Lateranensischen Palast zu zahlen hat .

1090 März 6. Rom.

URBANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.
 KARISSIMO FILIO OUDALRICO PREPOSITO CANONICE
 QUE IN LOCO REITENBOG AD HONOREM SANCTE DEI
 GENITRICIS ET VIRGINIS MARIE SITA EST

eiusque successoribus, canonice substituendis, in perpetuum. Potestatem ligandi atque solvendi in celis et in terra, beato Petro eiusque successoribus auctore deo principaliter tradita(m), illis ecclesia verbis agnoscit, quibus Petrum est dominus allocutus: quecumque ligaveris super terram, erunt ligata et in celis, et quecumque solveris super terram, erunt soluta et in celis. Ipsi quoque et proprię firmitas et alienę fidei confirmatio eodem deo auctore prestatur, cum ad eum dicitur: rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, Petre, et tu, aliquando conversus, confirma fratres tuos. Oportet ergo nos, qui, licet indigni, Petri residemus in loco, prava corrigere, recta firmare et in omni ecclesia ad interni arbitrium iudicis sic disponenda disponere, ut de vultu eius iudicium nostrum prodeat et oculi nostri videant equitatem. Quia igitur fidelissimi Romanę ecclesię filii, Welfo, Baugiariorum dux, et coniux [eius Iulitta, pro animarum] suarum [salute] canonicam fratrum, secundum beati Augustini regulam

viventium, in loco, qui Reitenbog dicitur, con[struentes, eandem domum] beato Petro devotione debita obtulere, nos, cum pro reverentia et devotione beate dei genitricis semperque [virginis] Marię, cuius nomini locus ipse dicatus est, tum pro dilectione predictorum filiorum [et reverentia et ob fraternitatis] vestre religionem, prefatam canonicam, cui, deo disponente, [presidere cognosceris, in] ius perpe[tuum] et tutelam apostolicę sedis specialiter suscepimus. Tibi itaque tuisque legit(t)imis successoribus [eandem ecclesiam regendam ac di]sponendam presentis decreti nostri pagina confir[mantes cum omnibus, que eidem ex predictorum ducum facultatibus] seu aliorum concessa sunt oblatione fidelium. Quam ob rem per presen[tem nostri privilegii paginam] apostolica auctoritate statuimus, ut quecumque [hodie idem cenobium iuste possidet], sive in crast[inum conce]ssione pontificum, liberalitate principum vel oblatione fidelium [iuste atque canonice poterit adipisci, firma] tibi tuisque successoribus et illibata permaneant. [Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat], idem cenobium temere perturbare aut ei subditas possessiones [auferre sine iure, vel temerariis vexationibus fati]gare, sed omnia integra conser[ventur eorum, pro quorum sustentatione ac gubernatione concessa sunt], usibus profutura. Obeunte te, nunc eius loci preposito, vel [tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis] astutia preponatur, nisi quem fratres communi [consensu vel fratrum pars consilii sanioris elegerint.] Consecrationes altarium sive [basilicarum], ordinationes cleri[corum, oleum sanctum, ab episcopo Frisingensi, sub cuius diocesi estis, accipietis, si gratiam et communionem [apostolicę sedis habuerit, (et) vobis ista prebere gratis et sine] pravitate voluerit, alias liceat vobis, [catholicum, quem volueritis, adire antistitem ac consecrationes ab eodem suscipere. Pret]erea advocatum sive prot[ectorem vobis Welfonem, egregię stre]nuitatis ducem, quia eiusdem est ecclesię fundator, instituimus eiusque post eum filios, si eiusmodi, deo prestante, [fuerint, ut ecclesiis et servis dei honorem debit]um exhibentes paternę fluerint protectionis executores]; sin autem, vestri erit [arbi]trii, quem placuerit eligere vestre ecclesie idoneum protectorem, qui sine lucri secularis exactione [id divine servitutis [obsequium strenue ac reverenter] exhibeat.

[Vos igitur, filii in Christo karissimi, oportet, regul] aris dicipline institutioni sollicitius ac devotius insudare, ut, quanto ab secularibus eritis tumultibus liberi, tan[to studiosius placere deo totius mentis et anime] virtutibus anheletis, [precipue studentes, Romane ecclesie decreta iuranda] servare, cuius [pat]rocinio ab omnium iugo viventium estis, annuente domino, premuniti. Ad indicium autem percepte [huius a Romana ecclesia libertatis per annos] singulos ad nostrum nostrorumque successorum [usum cottidianum albam lineam et stolam Lateranensi] palatio persolveretis. Sane, si quis in cra[stinum archiepiscopus, episcopus, imperator aut rex, princeps [aut dux, comes aut vicecomes aut iudex], aut persona quelibet, [magna vel parva, potens aut impoten]s, huius nostri privilegii paginam sciens contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonitus, si non satisfactione [congrua emendaverit, a Christi] et ecclesie | cor[pore eum auctoritate potestatis apostolice] segregamus. Conservantibus [autem pax a deo et misericordia] presentibus et futuris seculis conservetur. amen. amen. amen. Scriptum per manum Gregorii, scrinariï atque notarii sacri palatii.

(Rota)

(M)

ScS || ScS

BENE VALETE

PETRUS || PAULUS

=====

URBANUS || PAPA

(Lebet wohl)

Devise im Ring:

BENEDICTUS DEUS ET PATER

DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI

Datum Rome, [per manus Iohannis, sancte] Romane [ecclesie || diaconi] cardinalis Pridie Non. Martii. Indictione XIII. Anno dominice incarnationis m°xc°. Anno vero pontificatus domni Urbani pape II (secundi) secundo.

Zu lesen ist eigentlich M° LC° oder M° IC°, aber Indiktion und Papstjahr weisen eindeutig auf 1090.

https://de.wikipedia.org/wiki/Urban_II.

Urban II. war römisch-katholischer [Papst](#) von 1088 bis 1099.

Er rief am 27. November 1095 auf der [Synode von Clermont](#) als erster Papst der Geschichte zu einem [Kreuzzug](#) auf. Durch diesen [ersten Kreuzzug](#) sollte das morgenländische Christentum (unter anderem auch [Jerusalem](#)) von der Herrschaft der [Muslime](#) befreit werden. Urban wurde am 14. Juli 1881 von [Leo XIII.](#) [seliggesprochen](#).

Devise: Urban II. a) BENEDICTUS DEUS ET PATER DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI (Eph 1,3: «Gepriesen sei der Gott und Vater unseres Herrn Jesus Christus!» b) LEGIMUS • FIRMAVIMUS ('ich habe gelesen, ich habe bekräftigt')

1)
 URBANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.
 KARISSIMO FILIO OUDALRICO PREPOSITO CANONICE
 QUE IN LOCO REITENBOG AD HONOREM SANCTE DEI
 GENITRICIS ET VIRGINIS MARIE SITA EST

2)
 eiusque successoribus canonice substituendis in perpetuum.
 Potestatem ligandi atque solvendi in celis et in terra beato petro
 eiusque successoribus auctore deo principaliter tradita(m) illis
 ecclesia verbis agnoscit quibus petrum est dominus allocu-

3)
 tus Quecumque ligaveris super terram, erunt ligata et in celis,
 et quecumque solveris super terram erunt soluta et in celis. Ipsi
 quoque et proprię firmitas et alienę fidei confirmatio eodem deo
 auctore prestatur, cum ad eum dici-

4)
 tur: Rogavi pro te ut non deficiat fides tua, petre, et tu aliquando
 conversus confirma fratres tuos. Oportet ergo nos qui licet
 indigni petri residemus in loco, prava corrigere, recta firmare et
 in omni ecclesia ad

5)
 interni arbitrium iudicis sic disponenda disponere, ut de vultu
 eius iudicium nostrum prodeat et oculi nostri videant equitatem.
 Quia igitur fidelissimi romanę ecclesię filii, Welfo, baugiariorum
 dux, et

6)
 coniux [eius Juditha, pro animarum] suarum [salute] canonicam
 fratrum, secundum beati augustini regulam viventium in loco qui
 Reitenbog dicitur, construentes, eandem domum beato petro
 devotione debita obtulere

7)

nos cum pro reverentia et devotione beate dei genitricis semperque virginis marię cuius nomini locus ipse dicatus est, tum pro dilectione predictorum filiorum [et reverentia et ob fraternitatis] vestrę religionem, prefatam canoni-

8)

cam cui deo disponente, [presidere cognosceris, in] ius perpe[tuum] et tutelam apostolicę sedis specialiter suscepimus. Tibi itaque tuisque legit(t)imis successoribus [eandem ecclesiam regendam ac di]sponendam presentis decreti nostri

9)

pagina confir[mantes cum omnibus, que eidem ex predictorum ducum facultatibus] seu aliorum concessa sunt oblatione fidelium. Quam ob rem per presen[tem nostri privilegii paginam] apostolica auctoritate statuimus,

10)

ut quecumque [hodie idem cenobium iuste possidet], sive in crast[inum conce]ssione pontificum, liberalitate principum vel oblatione fidelium [iuste atque canonice poterit adipisci, firma] tibi tuisque successoribus et illibata

11)

permaneant. [Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat], idem cenobium temere perturbare aut ei subditas possessiones [auferre sine iure, vel temerariis vexationibus fati]gare, sed omnia integra

12)

conser[ventur eorum, pro quorum sustentatione ac gubernatione concessa sunt], usibus profutura. Obeunte te, nunc eius loci preposito, vel [tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis] astutia preponatur, nisi

13)

quem fratres communi [consensu vel fratrum pars consilii sanioris elegerint.] Consecrationes altarium sive [basilicarum], ordinationes cleri[corum, oleum sanctum, ab episcopo Frisingensi, sub cuius diocesi estis, accipietis,

14)

si gratiam et communionem [apostolicę sedis habuerit, (et) vobis ista prebere gratis et sine] pravitate voluerit, alias liceat vobis, [catholicum, quem volueritis, adire antistitem ac consecrationes ab eodem

15)

suscipere. Pret]erea advocatum sive prot[ectorem vobis Welfonem, egregię stre]nuitatis ducem, quia eiusdem est ecclesię fundator, instituimus eiusque post eum filios, si eiusmodi, deo prestante, [fuerint, ut ecclesiis

16)

et servis dei honorem debit]um exhibentes paternę fluerint protectionis executores]; sin autem, vestri erit [arbi]trii, quem placuerit eligere vestrę ecclesie idoneum protectorem, qui sine lucri secularis exactione [id divine servitutis [obsequium strenue ac reverenter] exhibeat.

17)

[Vos igitur, filii in Christo karissimi, oportet, regul]aris discipline institutioni sollicitius ac devotius insudare ut quanto ab secularibus eritis tumultibus liberi, tan[to studiosius placere deo totius mentis et anime] virtutibus anhele-

18)

tis, [precipue studentes, Romane ecclesie decreta iuranda] servare, cuius [pat]rocinio ab omnium iugo viventium estis, annuente domino, premuniti. Ad indicium autem percepte [huius a Romana ecclesia libertatis per annos] singulos ad nostrum nostrorumque

19)

successorum [usum cottidianum albam lineam et stolam Lateranensi] palatio persolvetis. Sane, si quis in cra[stinum archiepiscopus, episcopus, imperator aut rex, princeps [aut dux, comes aut vicecomes aut iudex], aut persona

20)

quelibet, [magna vel parva, potens aut impoten]s, huius nostri privilegii paginam sciens contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonitus, si non satisfactione [congrua emendaverit, a Christi] et ecclesie

21)

cor[pore eum auctoritate potestatis apostolice] segregamus. Conservantibus [autem pax a deo et misericordia] presentibus et futuris seculis conservetur. amen. amen. amen.

22)

Scriptum per manum Gregorii, scrinarii atque notarii sacri palatii.

(Rota)

(M)

Sanctus || Sanctus**BENE VALETE****PETRUS || PAULUS**

=====

URBANUS || PAPA**(Lebet wohl)**

Devise im Ring:

BENEDICTUS DEUS ET PATER**DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI**

Datum Rome, [per manus Iohannis, sanctę] Romane [ecclesie || diaconi] cardinalis Pridie Non. Martii. Indictione XIII. Anno dominice incarnationis m^oxc^o. Anno vero pontificatus domni Urbani pape secundi secundo.